

Ebre

El metge dels ulls blaus

JORDI SANCHO PARRA
Graduat en Història

Crònica

Trajectòria. Al febrer, el metge Manolo Beltran Flórez hauria bufat 101 espelmes. Cal repassar la vida d'un dels professionals més importants de la Catalunya contemporània

Una mort sempre causa commoció, i encara més si es produeix prop de dates càlides, entranyables i familiars. El passat 17 de desembre moria al seu particular paradís Manuel Beltran Flórez, metge i humanista com pocs queden, conversador savi i atent, funcionari del sistema sanitari públic català i introductor d'alguns conceptes que, a la seua mort, es fan més necessaris i palpables que mai.

Una vida entre bates

No sabrem mai del cert el per què de la dèria mèdica d'en Manolo. M'inclino a pensar que la tradició familiar va fer-hi el seu efecte: son iaio Lluç Beltran Fibla i son germà Cèsar, van exercir l'apotecaria a Alcanar als finals del vuit-cents. La banda materna també comptava amb metges de renom, car els cèlebres Canicio eren oncles d'en Manolo.

Ell fou el penúltim fill de Batiste Beltran Uldemolins i Josefa Flórez Canicio. El primogènit, Lluç, seria un destacat economista, membre de la Mont Pèlerin Society; Joan Batiste fou regidor i tinent d'alcalde de Barcelona amb Porcioles; el segon, Ricardo, fou mort al juliol del 1936; i el benjamí Pepe, morí tuberculós amb vint anys.

Manolo va exercir la seua tasca, especialment en el camp de la psiquiatria, fins a la seua jubilació el 1986. Atenia les consultes per la tarda a l'ambulatori barceloní del carrer de Manso, alternant-ho amb la Coordinació Hospitalària Catalano-Balear, que va dirigir uns vint anys –de 1961 fins a 1982, més o menys–, i tot formant part d'innombrables patronats i juntes sanitàries, entre els quals destaquen el de la Creu Roja i el de la Diputació de Barcelona. El 1965 publicaria per encàrrec d'Edicions Jover un Atlas elemental de cirurgia, malgrat no ser de la seua especialitat.

Una tasca necessària

Manolo va col·laborar en la redacció del fonament per a la regulació geogràfica dels hospitals, la Ley de Coordinación Hospitalària de 21 de juliol de 1962. Amb tot, no s'hi estaria en titllar-la

Manolo Beltran Flórez al seu despatx de la Ràpita, a tocar de l'ajuntament. Primavera del 1977. FOTO: FONS FAMILIAR

d'insuficient. Posava així, potser sense adonar-se'n, el fonament per a un problema tan actual com és l'atenció primària als ambulatoris i hospitals.

Des del 1966, es multipliquen les seues intervencions sobre la coordinació hospitalària. Reclamava unes estructures mèdiques al costat del pacient, sempre properes i amatents a les seues necessitats bàsiques. No entenia com, des d'Alcanar, a un dolent

se l'hagués de dur a Tortosa –a 40 quilòmetres– podent anar a Vinaròs –que està a 13–. Este plantejament tan lògic i raonable no entrava al cap dels jerarques del moment.

No va estar-se de criticar –a més en llocs concorreguts, com al Primer Congrés Nacional d'Hospitals de Barcelona l'estiu del 1970– la mancança de llits als hospitals catalans. En un moment de desmantellament de la

beneficència i d'assumpció de la tasca mèdica per l'Estat, Manolo va posar la pica a Flandes amb asseveracions claríssimes: «Falta sitio en los hospitales», «Hay que potenciar una malla hospitalaria amplia y bien coordinada» o «Falta una asistencia adecuada» guarnien la seua particular protesta. Si això ho deia llavors, amb 4,4 llits per cada 1.000 habitants a Catalunya, què no hauríem de dir ara, quan només n'hi ha 3,8?

A més, donada la seua tasca com a psiquiatra, Manolo palesava cap al 1968 –quan esta havia passat a un pla més social i sortia, poc a poc, de l'oblit–, que «cabe recordar las imperfecciones de la asistencia psiquiátrica (...), que entre los problemas de la población, ésta ha pasado al primer puesto». La seua lluita per una psiquiatria digna, universal i oberta –termes que darremament tornem a sentir– s'escampava per tota la seua obra.

Una senectut plàcida

Amb seixanta-cinc, Manolo retorna a les raïls per passar-hi la seua vellesa. Un dia, en parlar de la família, va traure'm a col·locació un arbre genealògic d'allò més interessant.

A cadascun dels membres s'hi anotava la professió; a la seua casella, a més d'enllistar-se com a metge psiquiatra i funcionari de la sanitat pública (hi ha qui diu que es barallaria el seu nom com a cap del Departament de Sanitat a la seua creació, al juliol del 1977), hi figurava amb llapis «i pagès». I pagès! Així d'humil era Manolo, amant incondicional de la seua terra de naixença. Estimava amb l'ànima allà on s'estacava de fang cada vegada que prenyava la terra.

Ara resultava que aquell humanista d'ulls blaus, savi, docte, culte i preparat, format als jesuïtes de Barcelona i amb el cap i el cor entre la medicina i l'exèrcit, era pagès.

La figura personal i professional de Manolo Beltran Flórez foren grans. Grans i humils, com un filòsof de la vida que enyora la Palestina original. Esta era la seua essència.

EN BREU

Amposta. Detingut 'in fraganti' mentre forçava una màquina expenedora

La Policia Local d'Amposta va detenir la matinada de dimecres un home de 29 anys com a presumpte autor d'un delictes de robatori amb força. L'home, que té antecedents policials, va ser sorprès per una patrulla mentre forçava amb una pota de cabra una màquina expenedora de productes alimentaris situada al carrer Goya de la capital del Montsià. L'arrestat va passar a disposició del jutjat de guàrdia d'Amposta, que en va decretar la llibertat amb càrrecs, segons ha informat la Policia Local.

Alcanar. Ajut per instal·lar plaques fotovoltaïques al centre cívic

L'Ajuntament d'Alcanar ha demanat una subvenció de 119.700 euros per a la instal·lació de plaques fotovoltaïques al Centre Cívic 1 d'Octubre d'Alcanar que permetran donar llum a 7 edificis municipals. La subvenció està emmarcada en el programa d'incentius 4 del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència de l'Institut Català d'Energia, més coneguts com a Next Generation EU. Joan Roig, alcalde d'Alcanar, explica que l'objectiu és doble: "reduir la despesa municipal energètica i, alhora, contribuir a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, la qual inclourà el subministrament a altres instal·lacions municipals dintre d'un radi de 500 metres".

L'Aldea. Visites d'escolars a les plantes de transferència

El Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (COPATE) organitza visites d'escolars a les plantes de transferència de residus d'envasos i de fracció resta, situades al municipi de l'Aldea. Unes visites que s'emmarquen en les activitats d'educació ambiental que l'ens ofereix als centres escolars del Baix Ebre i el Montsià i que les comunicadores ambientals duen a terme, juntament amb el suport del personal tècnic que explota les instal·lacions, la UTE Baix Ebre-Montsià.